

BỆNH PHONG

Nguyễn Anh Khoa

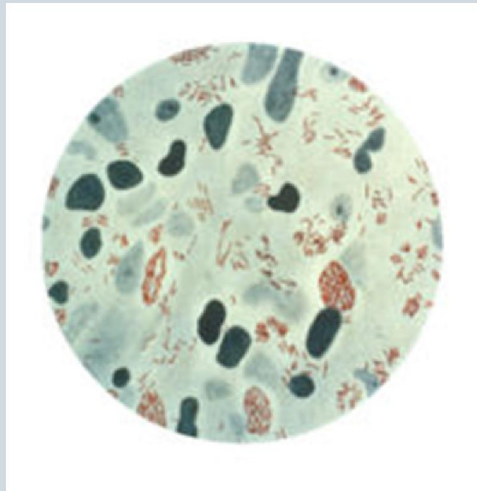
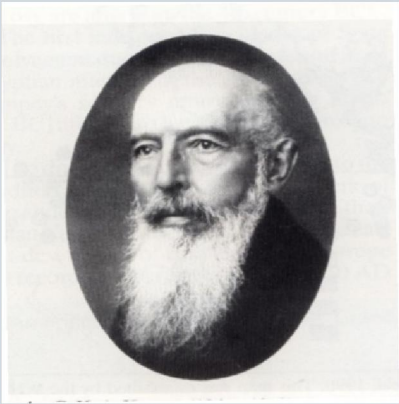
Mục tiêu

Trình bày được tác nhân gây bệnh và các đường lây bệnh phong

Khám phát hiện được các triệu chứng chính của bệnh phong

Hướng dẫn được cách sử dụng thuốc và chăm sóc ban đầu các cơn phản ứng phong.

Nguyên nhân

Mycobacterium leprae (M.leprae)

Armauer Hansen, tìm ra năm 1873.

Không thể cấy được trên môi trường nhân tạo

Tổn thương sơ phát ở da, dây thần kinh ngoại biên.

Nhuộm **Ziehl - Nelsen**

Đặc điểm

Bệnh phong lây truyền, nhưng rất khó lây

Người lành đến vùng dịch tễ phong thì bị lây (vùng da hở)

Con bệnh nhân phong sống cách ly không bị bệnh

M. leprae là một trực khuẩn nội bào, có ái lực với tế bào thần kinh và các tế bào của hệ võng nội mô

Lây truyền

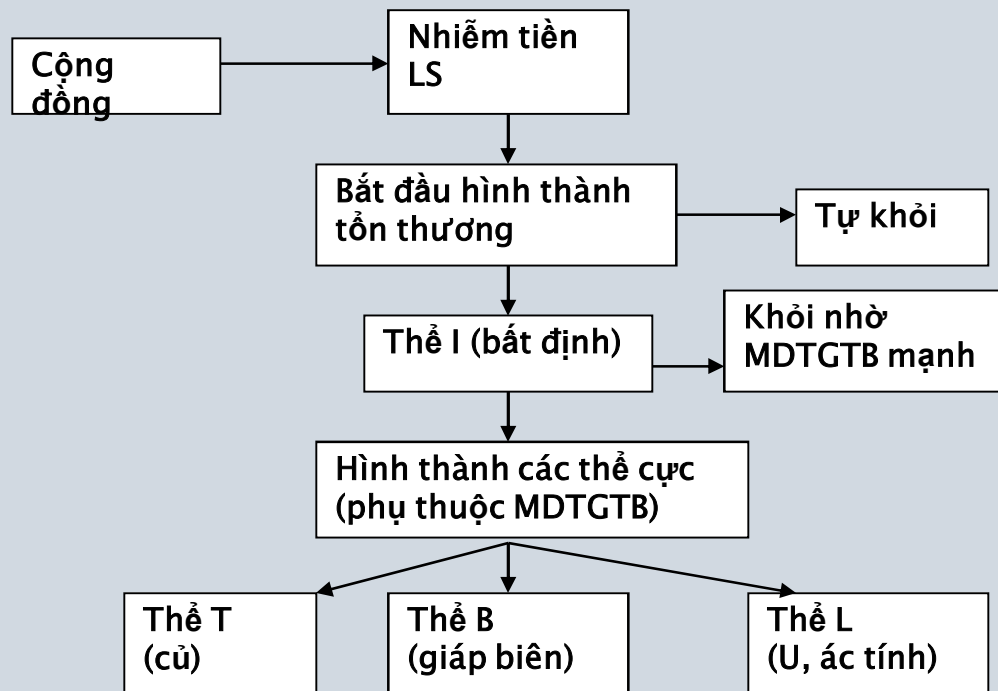
M. leprae vào cơ thể : da (da bị xây xát, lở loét)
hô hấp và dạ dày ruột

M. leprae được bài tiết qua:

- dịch tiết đường mũi họng của Bn thể nhiều khuẩn (+++)
- các vết loét của tổn thương da (+)

Điều kiện quan trọng:

- tiếp xúc mật thiết
- thường xuyên
- lâu dài (thể nhiều vi khuẩn)

Dịch tễ học trong bệnh phong

Tuổi: cao nhất là 10 - 20 tuổi.

Giới: Nam > Nữ (1,5/1)

Khí hậu:

- Nhiệt đới nóng ẩm,
- Mức sống nghèo nàn, miền núi +++.

Việt Nam : tỷ lệ lưu hành bệnh < 1/ 10 000

Đông Nam Á : tỷ lệ bệnh phong còn khá cao ở Indonesia, Nepal, Myanmar

Tỷ lệ đề kháng thuốc của M leprae cao ở VN

Triệu chứng

Thời gian ủ bệnh: Khó xác định, 2-5 năm, có thể lâu hơn

Tổn thương da:

Dát: trắng, thâm hoặc hồng, ranh giới rõ hoặc không, không thâm nhiễm, kích thước to nhỏ không đều

Củ/sần/mảng: gờ cao hơn mặt da, ranh giới rõ với da lành, khởi ở trung tâm

U phong: mảng thâm nhiễm, giới hạn không rõ, số lượng tổn thương nhiều, lan toả và đối xứng, gặp trong thể U (L) và trung gian (B)

Phong bất định

Phong T

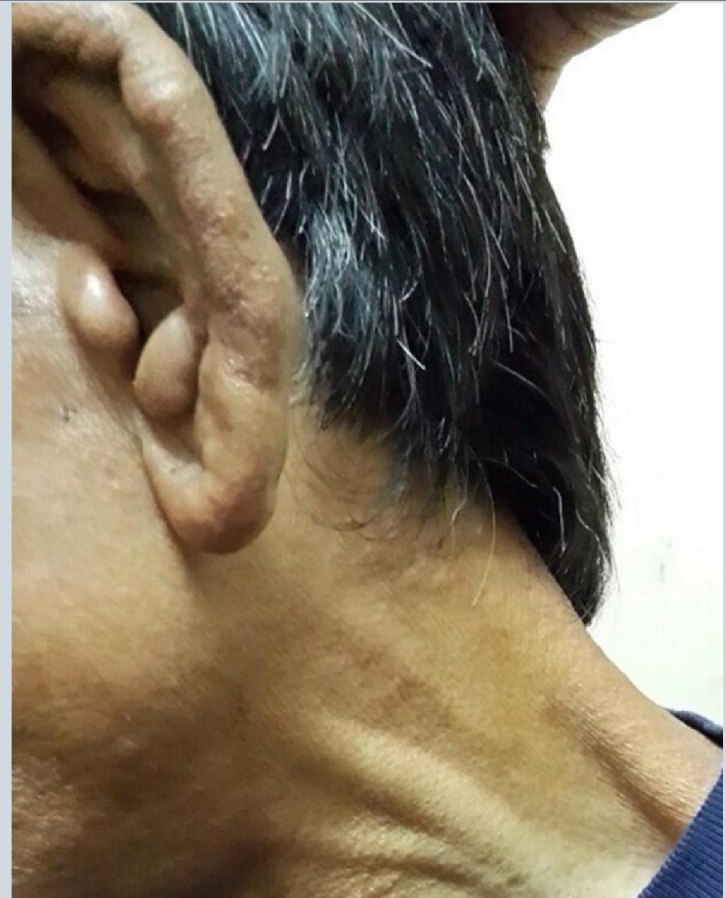
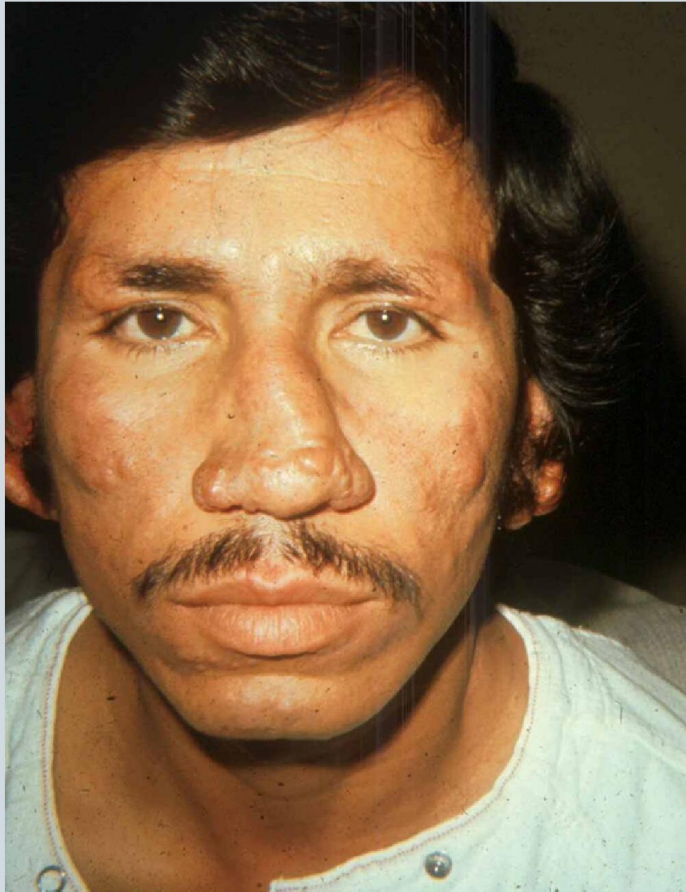
Phong BT

Phong BL

Phong L

Phong L

Tổn thương thần kinh

Rối loạn giảm giác: cần phải khám

+ Cảm giác đau

+ Cảm giác nóng lạnh

+ Xúc giác.

Viêm dây thần kinh: Các dây thần kinh ngoại biên viêm to, đau

Rối loạn bài tiết

Rối loạn dinh dưỡng

Rối loạn vận động

Khám dây TK

